

СРПСКА НЕЗАВИСНОСТ

ЦЕНЕ ЗА ОПРЕМЈУ:
 НА ГОДИНУ 24 ДИНА, НА ПО ГОДИНЕ 12 ДИНА, НА ЧЕТВРТ ГОД. 6 ДИНА.
 ЗА ОСТАЛЕ СЕМЛЕ НА БУЛГАРСКОМ ПОШТОМ:
 НА ГОДИНУ 30 ФРАКА, НА ПО ГОДИНЕ 15 ФР. НА ЧЕТВРТ ГОД. 8 ФР.
 ЗА АУСТРО-УГАРСКИ:
 НА ГОДИНУ 15 ФР. У ВАКУ. НА ПО ГОД. 8 Ф. НА ЧЕТВРТ ГОД. 4 Ф.
 ЗА СВЕ ОСТАЛЕ БРЖАВЕ:
 НА ГОДИНУ 36 ФРАН., НА ПО ГОДИНЕ 18 ФР., НА ЧЕТВРТ ГОД. 10 ФР.

ИЗЛАЗИ У БЕОГРАДУ
 УТОРНИКОМ, ЧЕТВРТОМ, СУБОТОМ И НЕДЕЉОМ
 НА ЦЕЛОМ ТАБАКУ
 УРЕДИШТВО ЈЕ И АДМИНИСТРАЦИЈА У КУЉИ С. ТОМЕ АНДРЕЈЕВИЋА
 ОБЈАВЉЕЊЕ ВЕНАЦ.

ЗА ОГЛАСЕ РАЧУНА СЕ:
 ПРВИ ПУТ 12 ДИНА. ПАРА ОД РЕДА, А ПОСЛЕ СВАКИ ПУТ 6 ПР.
 ЗА ПРИПОСЛАНО 50 ПАРА ДИНА. ОД РЕДА.
 Рукописи шаљу се уредништву, а претплата администрацији
 „СРПСКЕ НЕЗАВИСНОСТИ“.
 РУКОПИСИ НЕ ВРАЂАЈУ СЕ. НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

БЕОГРАД, 7 јуна

Да расправимо за временна наше ситуације распре са „Виделом“ и његовим пришипетљима. Ко зна докле ће нам трајати још рок, јер влада од 19 октобра није вечита, а буде ли она каквом год невидовном враџбином дуговечнија него што би по природи требала да буде, онда ће се одмах показати, да није вечит закон о штампи од 12 марта 1881. И један и други случај може нахулити нашим искреним разговорима са „Виделом“. Укине ли се или бар промени ли се овај закон о штампи, онда престаје или бар мења се и независност — судова, бог да јој душу прости! Ако би се пак влада од 19 октобра по каквој беди невидовној преселила у вечност, онда ће опет обневидети — „Видело“. Свакојако напомена, да расприсмо и поситије рачуне са промуклим владиним клепаљом, док се није отворио стечај и над њим и над његовим клепаљима.

„Чудо невиђено!“ У опозицији што је наупустила аминашку, сад већ узету, скупштину виделовачку, има неких 50 радикалаца, а једва ако осморина, дакле тек добра шестина целокупног броја припадају народно-либералној странци, — на ипак и Видело и његово позависало Садашњост много јешће, бесомучније нападају на либерале него на радикале, и ако је целом српском свету јасно, да у опозицији против напредњака нема више никакве разлике између радикала и либерала, да је целокупна опозиција удружена и уједињена кад ваља сузбијати Бонтугове муштерије, кад ваља ударати на издајнике српства.

И вајумнијем државнику било би тешко разјаснити ту загонетку, који није проучио физиологију наших напредњака који им није загледао у срце, који није узео под микроскоп јектичке бактерије њихове плуће. Ми ћемо бити тако слободни да покажемо читаоцима кад бактерије, које, у осталом, и без микроскопа могу видети здраве очи, само ако се не чине слепе; показати их данас у другом чланку оног истог броја „Видела“, у коме је пре штампан проналазак јектичких бактерија дра Коха, а који је пуштен у свет у ови последњи напредних избора.

Ту Видело оплакује горку судбину радикалаца, који су у своје невинно доба били сасвим поштени људи, могло се с њима разговарати, с њима „није никад био немогућан споразум“, а то ће рећи: гласали су за наше „независне“ судије, за

Гарашанинове пензије, за беспредложни предлог о промени устава, све је ишло као масно и то је, вели, „доказ да су радикали ипак били простодушни (лена похваљала и захвала!), још су руковођени били само идејом, поштењем:“ — „али враг нанесе од некуд некога Тракивија“ — пардон! то је из Милићевићевог Плутарха, није то, него: „догод нису окореле политичке ђидије — „каља-ви прсти“ — „разбојници“ — „лажни либерали“ и т. д. и т. д. „најскривенијим путем бургијали по опозицији“ — „пружише читаву шану своју — „грозни поступак“ — „грозни нападачи“ — „покајани хајдук“ — удружи се кришом са лупежима“ (то је, промене ради, један комплимент радикалима) — „даде разбојничку форму“ — „сада се већ заједно уписују и радикали и либерали“!

То боли; ал шта ћете кад није друкче, „а шта ћемо, кад се не волемо!“ (т. ј. ми, удружена опозиција, и тамо ви).

Па каква је тај „грозни поступак“ и какви су ти „грозни нападачи“, каква је та „разбојничка форма“, са које, случајше „Видело“ куне удружену опозицију и чему су свему покретачи и одговорни уредници — те „политичке ђидије“ ти „лажни либерали“?

Прва клетва: што је скупштинска опозиција искала да се „за 24 сата поднесе рачун о паду Генералне Уније.“

Друга клетва: што су се новоизабрани посланици трудили „нечувеним агитацијама“ да буду избрани, ма да је распис накнадних избора незаконит и ма да је скупштина, састављена из тих незаконитих избора, незаконита.

Трећа клетва: Либерали су криви, „што ни до данас још није ратифициран трговачки уговор са Аустро-Угарском, а овамо пребацију влади „што тај уговор још није потписан те аустро-угарска општа тарифа важи и за Србију, као за земљу са којом нема Аустрија трговачки уговор, због чега се грозно повишује царина на наше сировине.“

Прва клетва је већ довољно сузбијана и побитена до ноге. По „виделовом“ плачу чини се као да је опозиција искала да се положи рачун о штети државе 24 сата после пада Бонтуговог; а оно сваки живи зна, да се тај рачун искао читавих шест недеља после те пропасти и неке две недеље после повратка мнше-

тра финансије из Париза. То је тек мала разлика. А што је опозиција нестрпљива у контролисању народних милиона, то јој могу замерити само они, који народно благо нису вични чувати као своје рођено и који у своје благо неће ништа штетовати због пропасти Бонтугове.

Колико у првој клетви има истине и родољубља, толико у другој памети. Ма, јадни не били, нису се повозабрани зато дали поново бирати „а с вама седе у скупштини, него да покажу и докажу целоце свету, да народ одобрава њихов поступак. И то су сјајно показали. Па као што је народна воља изјавила да неће да буде саучесница у кривинама ваше гомиле, тако је и ваша гомила показала да не признаје народа ни народне воље.

Трећа се клетва тиче само „Српске Независности“, а та је клетва најжалоснија — по вас. Ви пре свега изводите из нашег пребацивања влади, што Аустрија и поред уговора повишава царину, као неко признаје да је „ипак добар тај уговор.“ Није тако, дражајши, није то доказ да је тај уговор ипак добар, него је то врло јасан, и ако скоро невероватан а свакојако неочекиван доказ, да има и нешто горе од нашег уговора. Можда се зато Аустрија и пожурила за тим нечувеним повишавањем царине, да после тога и према томе ваш јадни уговор изгледа као нека благодат! И најружнија девојчица долази лепа поред бабе која у својој младости није била лепша од ње.

А што ви велите, да смо ми либерали криви што Аустрија оклева са ратификацијом, јер нас „још нисте зауздали“, то је тако гадно изношење на пазар своје блудне срамоте, да му је тешко наћи равнот у историји. Зар сте дотле нали, зар сте дотле пачавре аустријске, да се с одушевљењем подухватате да будете ловачки пси аустријског намећника на јелене и лавове српске опозиције?! Дакле ми смо Аустрији „криви што смо живи“ и ви се не стидите то истинати као разлог нашег понављања?!

А како би вама било, да ми нешто дођемо на владу помоћу какве силе јаче од Аустрије, па да нам та сила каже: не дам вам ово или оно, док не „зауздате“ Гарашанина, док не „уирегнете у јарам“ Пироћанца и док не „метете самар“ Стојану Новаковићу?!

НАШИМ БИРАЧИМА

Драги суграђани!

Ви сте нас 31 Маја поново изабрали и поклонили нам своје пове-

реће да вас на скупштини заступамо. Ми потписати дошли смо у Београд и понудили смо пуномоћја наша и другова који нису дошли, председнику скупштине. По заостали посланици у скупштини преко свога председника нису примили наша пуномоћја, нису нас признали за ваше посланике, већ су у место нас примили за посланике оне, који су на последњем избору добили по неколико гласова и који немају пуномоћја бирачких одбора.

До сада Србија није доживела то стање скупштинске борбе да се не примају у скупштину они који су савршеном већином гласова добили пуномоћство од својих бирача да их на скупштини заступају. По нашем уверењу ово је противно правилном схватању устава, закона изборног и закона о пословном реду у скупштини, а први слободни општи избори показале да ли је ово наше уверење правилно или није.

Ми смо били и остајемо тога уверења да је наш рад уставан и законит, да налази одобрење код народа и да одговара општем разумевању уставности и правилном схватању самога устава. По посланици који нису никако оставе давали нису нас пустили у скупштину, нису нас признали за посланике, и ми се због тога враћамо понова у вашу средину.

Ми смо уверени да се вама, поштовани бирачи, који сте на два пут узастопце готово једногласно бирали неће допасти овакав рад заосталих посланика и владе, а мислимо да се неће допасти ни целом народу. А хоће ли народ донети одобрити рад овако састављене скупштине или ће одобрити наш и ваш правец, то ће, надамо се, јасно показати први слободни општи избори за нову скупштину.

Имајући у виду данашње стање наше земље и њене спољнеприлике ми мислимо да ће се влада бар у томе с нама сложити, да је земљи и народу потребан мир и спокојство, те да ће ваљдним мерама и нередовним законима увлачити земљу у још веће занете и раздраженост. Двапут поновљени избор јасно и несумњиво обележава народно схватање данашњег стања и расположење његово. По нашем уверењу земља се може најлакше и најудесније извести на пут стадала и поуздан, на пут мира и напретка, општим изборима, а ванредне мере не могу уродити никаквим добрим плодом.

Враћајући се у вашу средину ми вам, наши драги суграђани, с овом приликом срдечно захваљујемо на поверењу, којим сте нас толико пута до сада одиговали и храбрили, и радујемо се што је народ показао толико свести и политичке увиђаности колико показују само високо образовани и свесни народи. То једнодушно поверење које сте нам у последње време два пут узастопце показивали утврђује се у нади: да Србија има сваге и услова за живот

